

BEVILJANDE AV STATLIGA UNDERSTÖD FÖR STÖDJANDE AV SANERING AV FÖRORENADE OMRÅDEN

1 Bakgrund

Enligt lagen om stödjan­de av sanering av förorenade områden (246/2019, nedan *understödslagen*) beviljar Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland prövningsbaserat statsunderstöd, inom ramen för det maximibelopp som årligen fastställs i statsbudgeten, till utredning av risken eller olägenheten för hälsa och miljö som orsakas av föroreningar i jordmån, grundvatten och sediment samt till sanering av förorenade områden. Det understöd som beviljas är statligt stöd och på understödet tillämpas EU:s regler om statligt stöd om mottagaren är ett företag eller en annan sammanslutning som bedriver ekonomisk verksamhet.

2 Promemorians syfte

Ansökningstiden för understöd för utredning och sanering av förorenat området är kontinuerlig. Ansökningar som lämnas in vid olika tidpunkter är därför inte jämförbara med varandra under processen för beviljande av understöd. Understöd ska beviljas enligt samma kriterier i alla situationer.

Syftet med denna promemoria är att säkerställa att alla sökande behandlas likvärdigt när understöd beviljas. I denna promemoria behandlas inte annars allmänna eller speciella villkor för beviljande av understöd.

Av synnerligen vägande skäl kan beviljas ett enskilt undantag från denna promemorias riktlinje om projektet inte annars kan avgöras eller genomföras.

3 De tillgängliga anslagen

Understöd beviljas från moment 35.10.61 och 35.10.22 och i statsbudgeten.

12.8.2022

4 Mål och prioriteringar

Understödet tryggar välfärd och likabehandling, ökar livskraften och eftersträvar koldioxidneutralitet samt främjar en hållbar riskhantering och uppmuntrar till cirkulär ekonomi. Med beviljande av understöd eftersträvas:

- 1) begränsning av klimatförändringen och minskning av utsläpp
- 2) främjande av cirkulär ekonomi
- 3) tryggnad av grundvatten och vattentillgången

Målen och prioriteringarna för beviljandet av understödet är att främja bevarande av naturresurser, en cirkulär ekonomi samt skyddet av grundvatten och en hållbar riskhantering så att den totala nyttan av utredning av föroreningsgraden och saneringen är så stor som möjligt i förhållande till de olägenheter som de orsakar. Hållbarheten ska bedömas med tanke på miljökonsekvenser, hälsoeffekter, sociala konsekvenser och ekonomiska konsekvenser.

5 Godtagbara kostnader

Vid fastställande av godtagbara kostnader beaktas följande punkter:

- i. De godtagbara kostnaderna bedöms på basis av de poster som anges i ansökan. Beloppet av de godtagbara kostnaderna bedöms utgiftsspecifikt. Kostnaderna ska vara extrautgifter för sökanden alltså de har uppkommit på grund av projektet. Därför berättigar sökandes allmänna lönekostnader inte till stödet.
- ii. Understödet ska grunda sig på de kostnader som sökanden har orsakats. Som kostnader som kan understödjas godtas endast de kostnader som sökanden har orsakats. Understödet beviljas inte för sådana verksamheter eller kostnader som helt eller delvis betalas eller sköts av någon annan än sökanden.
- iii. Understödet beviljas verksamheter eller deras kostnader till den del det inte har fått andra offentliga eller privata stöd eller bidrag.
- iv. En förutsättning för beviljande av understöd är att sökanden själv ska bidra med minst 10% av helhetskostnaderna.
- v. En faktor som minskar understödets belopp är den ekonomiska nyttan som ägaren eller innehavaren av fastigheten eller den som genomför saneringen får av att saneringen genomförs. Storleken på förmån beaktas och den minskar beloppet av de godtagbara kostnaderna.
- vi. Vid planering och utförande av projektet ska beaktas riskbaserad, hållbarhet och cirkulär ekonomi. Riskhanteringsmetoder ska vara kostnadseffektiva, de ska spara naturresurser, undvika skadliga miljökonsekvenser och främja cirkulär

ekonomi. Den mest hållbara riskhanteringsmetoden eller om det gäller en kombination av flera riskhanteringsmetoder, de mest hållbara riskhanteringsmetoderna ska väljas som saneringsalternativ och jordmassorna ska utnyttjas effektivt.

- vii. Understödet är till sin karaktär sporrande. När sökanden är en kommun, ett företag eller någon annan sammanslutning som bedriver ekonomisk verksamhet, är stödberättigande kostnader de kostnader som uppkommit huvudsakligen efter inlämnandet av understödsansökan och kostnaderna ska vara motiverade och nödvändiga för den verksamheten som understödet ansöks för. Om man ansöker om understöd för saneringsskedet, kostnader som orsakats av byggnadsplaneringen kan betraktas som godtagbara kostnader även om kostnader har uppkommit före inlämnandet av understödsansökan. Även kostnader som anknyter direkt till inlämnandet av understödsansökan kan godtas även om de har uppkommit före inlämnande av ansökan.

Understöd kan beviljas fysiska personer eller dödsbon för de kostnader som tidigast har uppkommit två år före inlämnandet av understödsansökan.

- viii. Beloppet av de godtagbara kostnaderna anses vara kostnadernas värde exklusive mervärdesskatt, utom då beloppet av mervärdesskatt uppbärs slutligen av understödstagaren.

6 Understödet belopp

Vid den prövning som gäller understödbeloppet ska metodens lämplighet och hållbarhet för projektet beaktas.

Mot bakgrund av det ovanstående samt de anslag som finns tillgängliga, beviljas understöd enligt följande:

- A. Understöd beviljas för **utredning av föroreningsgraden på ett område**
- 1) för grundläggande undersökningar beviljas 50 % av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 15 000 euro
 - 2) för fortsatta utredningar (inkluderar en plan för iståndsättning, beredning av en riskbedömning och en hållbarhetsbedömning) beviljas 50% av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 20 000 euro.
- B. Understöd beviljas för **sanering av ett förorenat markområde**
- 1) 30% av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 150 000 euro för sanering genom byte av jordmassor eller isolering;
 - 2) 40% av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 350 000 euro för sanering med hjälp av *on site*- eller *in situ*-saneringsmetod.

12.8.2022

- C. I situationer där förorening kan orsaka en **allvarlig risk** för hälsan eller miljön eller om kostnader som orsakats av utredning av föroreningsgraden eller sanering av området anses vara **uppenbarligen oskäligen** för understödstagaren, beviljas understöd för:
- 1) utredning av föroreningsgraden på ett område, 60% av projektets godtagbara kostnader dock för högst 30 000 euro;
 - 2) sanering av ett förorenat markområde
 - i. 40% av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 200 000 euro för sanering genom byte av jordmassor eller isolering;
 - ii. 60% av projektets godtagbara kostnader, dock för högst 700 000 euro för sanering som genomförs i objektet (on site / in situ).

Situationer som anses orsaka allvarlig risk för hälsan är bland annat:

- ett verksamhetsobjekt ligger i ett grundvattenbildningsområde som används för vattenförsörjning,
- föroreningen hotar ett sådant grundvattenbildningsområde som redan är i dåligt skick
- det är motiverat att utreda en fara eller olägenhet som hotar ett grundvattenbildningsområde som används för vattenförsörjning eller som redan är i dåligt skick, eller
- föroreningen orsakar olägenhet eller fara för ett grundvattenbildningsområde som används för vattenförsörjning eller som redan är i dåligt skick.

- D. Om jordmassorna utnyttjas i objektet eller i något annat objekt på ett hållbart sätt så att minst hälften av jordmassorna som uppgrävs vid sanering genom byte av jordmassorna och placeras inte i en mottagningsplats, kommer understödet att höjas med 10 procentenheter och det maximala understödsbeloppet höjs 10 procent av det maximibelopp som anpassas vanligtvis i det ifrågavarande fallet. Samma förhöjning beviljas om minst hälften av massmängden som förts till objektet består av återvinningsmaterial (det vill säga, något annat än jungfruligt material)
- E. Understödet beviljas inte mer än vad som har ansökts.

7 Giltighetstid

Denna linjepromemoria ersätter den tidigare linjepromemorian som gavs 3.6.2020 och träder i kraft samma dag. På understödansökningarna som är anhängiga då promemorian träder i kraft, tillämpas riktlinjer av den gamla promemorian.

Denna promemoria är i kraft tills vidare.

12.8.2022

8 Godkännande av promemorian

Detta dokument har behandlats i enheten för centraliserade miljöjänster vid Birkalands NTM-central (Keskityt ympäristöpalvelut). Dokument har föredragits av ledande jurist Mika Heinonen och godkänts av enhetschef Ari Nygren. Detta dokument har godkänts elektroniskt. En anteckning om att dokumentet har godkänts elektroniskt finns på dokumentets sista sida.